

[illegible][illegible]

Carolina Montoto

La utopia

Ha passat un any i quatre mesos des que vaig instal·lar-me a l'illa.

Vaig arribar-hi des de la península convençuda que allà la vida seria més fàcil. En una agència m'havien aconseguit una feina de trenta hores setmanals com a cambra en un hotel. Però no tenia pis. El primer mes a l'illa vaig dedicar tot el temps que vaig poder a cercar un lloc per no haver de malviure, justament, al cau que m'havien deixat a l'hotel. Això m'obligava a estar tot el dia amb els ulls clavats a la pantalla, vigilant, atenta a les ofertes per ser la primera a enviar un missatge quan trobava una habitació que m'interessava. L'aplicació, però, es col·lapsava gairebé sempre, i mai podia contactar amb l'anunciant a temps. Altres cops ni tan sols hi havia la possibilitat de concertar una visita, i havia de fer una cua llarguíssima per veure un pis: una hora palplantada sota un sol abrasador, o bé afilerada sota la pluja, sovint aprofitant l'hora de dinar. En cas que l'habitació em convingués, me les havia d'arranjar

per demostrar que jo era la llogatera més adient d'entre totes les persones candidates i que el meu compte bancari gaudia d'una salut de ferro. I, per descomptat, que no tenia ni mascotes ni nens, i que, malgrat la meva joventut, no era de la gresca. En resum, havia de pidolar perquè me la lloguessin.

No me'n vaig sortir.

A punt de plegar veles, desconcertada perquè no estava acostumada a les negatives ni que em portessin la contrària, vaig veure un documental sobre cases petites, i vaig tenir la idea: la Leonora, una de les meves mares, era propietària d'un terreny rocós al centre de l'illa. No li vaig demanar permís, mai havia hagut de demanar permís per a res, i m'hi vaig instal·lar. Primer, amb una tenda de campanya. Després, amb una caravana que vaig comprar per tres quartos. Estava una mica atrotinada. Bastant, en realitat. Plena d'andròmines i de roba que van anar a parar directament a les escombraries. Res aprofitable. Tot brut, també el sostre i les parets: vaig trigar dos dies a eliminar el greix i una mena de massa indeterminada que hi havia enganxada a terra. Neta i amb una capa de pintura, la caravana començava a semblar una altra cosa. Vaig posar cortines de floretes a les finestres per tenir més intimitat i uns mobles fets a mida per un fuster dels antics: un llit que també feia de sofà amb calaixos a la part inferior per a la roba; un taulell plegable que feia de taula. Tot calculat al mil·límetre per fer que la meva vida allà fos còmoda i pràctica alhora. Objectes, els imprescindibles: plat, tassa, coberts, una paella, una olla, una llibreta de dibuix i el raspall de dents. Tot al seu lloc i tot endreçat. Quan tornava de la feina, normalment fastiguejada, sentia que allò era la meva llar: per fi havia trobat un espai propi. Tenia un sostre que em protegia, i podia contemplar un cel que no es veia a la ciutat, sempre coberta

per una capa de boira. Podia entretenir-me observant com els núvols s'empaitaven els uns als altres.

L'espai de dins era minúscul, però al terreny de fora de la caravana la vida bullia. Entre les mates i els arbusts que havien envaït la parcel·la despuntaven unes floretes. Vaig arrencar l'herba que les encerclava i que amenaçava de sepulturar-les per plantar-hi més flors. Buguenví·lies, caputxines, margarides, calèndules, gira-sols: sovint, les plantes que trobava en testos abandonats al carrer, tan alacaigudes que m'hi sentia identificada i em veia amb la necessitat de tornar-les a la vida. Un dia vaig trobar una col florida, preciosa. Després de la col, em vaig atrevir amb un enciam comprat en un *garden*. A casa no en tenia cap, d'antecedent, ni de masover, d'hortolà o de floricultor, però vaig anar fent. Unes patates se sumaren a l'enciam, i també vaig provar sort amb uns alls, que van sortir prou bé. A poc a poc em vaig anar engrescant. Una guia de permacultura va esdevenir el meu llibre de capçalera. L'enginy va fer la resta: necessitava un lloc on fer el compostatge, un hivernacle i un dipòsit on recollir l'aigua de pluja. No tenia ni un duro. A la carretera que anava a parar al terreny hi havia un munt de residus i deixalles. Un cotxe desballestat em va servir d'hivernacle, i una nevera, de magatzem de llavors. I amb els totxos d'una casa en ruïnes vaig aixecar els marges que delimitaven un bancal per plantar les verdures.

Amb l'hort a punt, un altre cotxe desballestat va esdevenir un mirador privilegiat de la natura: a la baca, un munt de llaunes amb caputxines plantades cobrien part de la carcassa rovellada, i les flors sempre estaven envoltades d'insectes, borinots i abelles. Al davant, en el forat on hauria d'haver-hi el motor i la bateria, vaig posar-hi una llauna amb aigua per als ocells, que amb el temps vaig aprendre a distingir i designar: pit-rojos, tudons, tórtors, merles, garses...

Asseguda còmodament al seient del conductor, podia estar-m'hi tot un dia, quan tenia festa, veient com les plantes es distribuïen per l'espai amb moviments inapreciables per a la concepció humana del temps. Una planta cobria el terra amb les fulles, com una catifa invasora que només permetia el pas de les espècies més altes, les que s'enfilaven més i més amunt per conquerir les altures i captar la llum del sol. Des d'aquest observatori, vaig aprendre a mirar i vaig copsar que la natura tenia els seus ritmes, i les plantes, formes de moure's, relacionar-se i comunicar-se que els humans, amb el nostre ideari especista, no enteníem.

Duia una vida austera, però no hi trobava a faltar gairebé res. Només m'enyorava de les mares i, sobretot, del meu xicot. Com un malson recurrent, recordava el cop de porta quan se'n va anar de casa. Un daltabaix que ho havia capgirat tot uns quants mesos enrere, i que encara no havia paït. El desencadenant que m'havia fet anar a raure a l'illa de la família. Vaig voler amagar-me de les mirades de llàstima en un lloc on no hagués estat mai amb ell. Un any, quan ja teníem els bitllets comprats, es va trencar la cama, i el següent, l'estiu dels grans incendis a França, van tancar l'espai aeri, i després, les pandèmies... A la meua illa no teníem cap record plegats; cap paisatge, cap posta de sol esplendorosa o anècdota divertida em feia pensar en l'Òscar.

Vaig aterrar-hi un dissabte a la nit, després d'un vol accidentat en què les turbulències van sacsejar l'avió sense parar i jo, com una rèplica, vaig discutir amb un passatger per una fotesa i amb l'hostessa que pretenia calmar-me. Ells, és clar, no tenien cap culpa de la sensació d'estafa insuportable que m'aclaparava per haver perdut tan aviat el meu xicot.

La vida de reclusió i recolliment que feia a la caravana em provava. Viví el present, i no em preocupava pel

futur. Tampoc pensava gaire en el passat, i menys en el meu pas recent per oficines i més oficines de l'administració, del departament d'habitatge i dels serveis socials. Ells, però, no s'havien oblidat de mi. Un dia, un dels assistents socials que havia portat el meu cas va semblar desvetllar-se de l'ensopiment i em va fer una visita a la caravana. Venia acompanyat d'un altre funcionari que devia ser nou a l'ofici, ateses les energies que desplegava, tan diferents de la indolència que mostrava el primer. El nas arronsat com el d'un ca perdi-guer que cerca la presa. És terreny rural, va afirmar; això significa que en aquest tros de terra no es pot viure. No té les mínimes condicions d'habitabilitat. Això és el que va dir. El seu cap quadrat només entenia de normatives. No volia ni sentir que jo havia passat tot l'any condicionant la caravana, que havia construït un bany sec, que tot el que feia retornava a la terra i que l'energia que gastava sortia d'un panell solar. No va voler ni veure com reciclava les escombraries: orgànica a l'hort, vidre i plàstic al contenidor de l'hotel.

Durant un mes, l'intercanvi de correus amb l'administració va ser continu. Vaig interposar tots els recursos possibles i vaig recórrer totes les sentències.

Una tarda, en arribar al terreny de la mare després de treballar dotze hores seguides a l'hotel, vaig veure la barrera d'entrada a la parcel·la oberta de bat a bat. On hi hauria d'haver la caravana, protegida pels pins i els lledoners, només hi havia un buit, i del bancal elevat amb els cultius només en quedaven els totxos que formaven el mur, ara escampats per terra, trencats sense cap mena de mirament. També el cabàs de l'aigua de pluja estava tombat enmig d'un bassal enorme, i dels cotxes desballestats convertits en mirador i hivernacle, ni rastre.

No era difícil deduir què havia passat. Les petjades de les rodes d'un vehicle de gran tonatge havien quedat

marcades a terra amb força i ràbia. La violència de la destrucció parlava sense necessitat de paraules. I, tot i així, sota una pedra de l'entrada, vaig veure un paper amb el meu nom mal escrit, George. Era una notificació oficial per informar-me que s'havien emportat casa meva a un garatge de l'Ajuntament. Podria recuperar-la un cop abonés una multa per haver ocupat un terreny rural sense els permisos que calien. Encara més: podria tornar-m'hi a instal·lar si pagava un gestor perquè fes la paperassa necessària per requalificar el terreny. Però no tenia diners ni energies ni força per reconstruir res. Un bulldòzer havia arrasat la terra de la Leonora i havia anihilat, així, tots els mesos que havia dedicat a transformar aquell espai inhòspit en un lloc ple de vida, i la meva alegria cada cop que, com un miracle, veia que sortien tavelles a les faveres.

Vaig sentir que m'expulsaven de l'illa.

I per això ara torno a la casella de partida: la ciutat.

A la capital de la regió on viuen més porcs que persones.

Amb els ulls secs, ja he plorat prou, des de l'avió veig el trencaclosques de parcel·les que divideixen el terreny amb murs de pedra seca: vermell d'argila al nord, verd al centre i gris al sud. M'acomio de l'illa i, també, de les escapades en bicicleta quan tenia festa i del far del nord on anava quan bufava la tramuntana.

En baixar de l'avió, truco a les mares.

La Leonora és la primera a agafar el telèfon. Sempre ha pensat que té més drets com a mare que la Frida perquè, al capdavant, em va portar al ventre durant nou mesos.

–Georgia! Com estàs, estimada?

Escolto, de fons, soroll de copes i de xivarri de gent. Les mares han sortit del seu enclaustrament.

–De debò heu anat a un vernissatge?

La Leonora no té temps de respondre. La Frida li arrenca el telèfon de les mans. Sovint li discuteix que hagi tingut el paper més important en la meua concepció. Afirmar que l'embaràs no hauria estat possible si ella no s'hagués encarregat d'aconseguir els gàmetes masculins.

–I tu què fas, princesa? Estàs bé?

–Estic bé.

–Estimada –diu la Leonora–, et trobem a faltar. Tenim moltes ganes de conèixer el teu hortet a l'illa. Amb les pandèmies ha estat impossible anar-hi, però ara...

–Ara hem invertit uns diners en un negoci i... –afegeix la Frida, que sempre li para els peus a la Leonora.

Aquest cop, soc jo qui la talla:

–Torno a la ciutat –anuncio.

Crits d'alegria de les mares. La Frida, com sempre, més continguda. Tot seguit, plans, idees, propostes.

–Et tindrem preparat el llit amb els llençols violetes que tant t'agraden –diuen–. I els diumenges, farem el vermut, com acostumàvem a fer quan vivies aquí.

S'emocionen. Donen per fet un munt de coses. Abans que sigui massa tard, els ho dic:

–No m'instal·laré a casa. He trobat un pis de lloguer que de moment puc pagar amb els estalvis que tinc.

Silenci. Els acabo d'aixafar la guitarra. Però encara no saben la segona part. La bomba.

–Al Sector Nord.

La Frida és la primera a reaccionar.

–Neeena! Que se t'ha perdut res al Sector Nord???

–De debò vols anar-te'n a l'extraradi??? –continua la Leonora.

–El Sector Nord ha canviat molt –afirmo, i recito el que he llegit en una pàgina web de Districte:– «Zona molt popular a tocar de tres turons que han esdevingut els pulmons verds de la ciutat i un refugi climàtic. Cal destacar-ne la part històrica (*hotspot*), amb les casetes baixes amb jardí que encara hi resten, i, així mateix, el potencial futur que té com a Zona de Grans Expectatives».

–I el pis...? –demanen.

Tal com van els preus dels lloguers, està prou bé. Trenta metres quadrats, bany complet i electrodomèstics *new age*, però el punt fort és que es troba molt ben comunicat amb la resta de la metròpoli mitjançant les vies de trànsit ràpid. Això és el que els he explicat, el mateix que posava a l'anunci.

No els he dit que només he fet una visita virtual per videoconferència i que el pis m'ha semblat correcte. Res de l'altre món, d'acord, però no volia tornar a passar per tot el que havia patit a l'illa i, sense pensar-m'ho gens, la desesperació m'ha fet signar el contracte de lloguer abans que algú se m'avancés. Abans de veure'l en persona.